

۹-۲ روش سنجش ریسک بازار

ریسک بازار در بانک خاورمیانه برای سال ۱۳۹۶ ناشی از سه عامل شناسایی و تعریف می‌شود: ۱- تغییر ارزش سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت بانک در سهام شرکت‌های بورسی و فرا بورسی، ۲- تغییر نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات، ۳- تغییر قیمت ارزها.

سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت در تاریخ ۲۹/۱۲/۱۳۹۶ تقریباً ۵٪ از دارایی‌های بانک را تشکیل می‌دهند و بخش عمده این سرمایه‌گذاری‌ها در سهام شرکت‌های بورسی صورت پذیرفته است. پرتفوی سهام بانک در تاریخ مذکور شامل سهم ۲۷ شرکت به ارزش بازار معادل ۳۵۱،۷۸۷ میلیون ریال بوده است. سهام ۱۸ شرکت پذیرفته شده در بورس به ارزش بازار معادل ۲۰۷،۸۵۵ میلیون ریال (۵۹،۱٪ پورتنفو) و ۶ صندوق به ارزش بازار معادل ۱۱۰،۰۳۶ میلیون ریال (۳۱،۳٪ پورتنفو) و سهام ۳ شرکت پذیرفته شده در فرا بورس به ارزش بازار معادل ۳۳،۸۹۶ میلیون ریال (۹،۶٪) می‌باشد.

ریسک تغییر نرخ ارز بانک خاورمیانه ناشی از تعهدات مربوط به اسناد اعتباری و یا حواله‌های مشتریان وارد کننده است. بانک خاورمیانه هدفمندانه موقعیت باز ارزی نگه نمی‌دارد و بلافاصله ارز مورد نیاز برای انجام تعهدات مربوط به مشتریان خود را تهیه می‌کند هر چند ممکن است در فاصله زمانی کوتاه برای تهیه ارز، موقعیت باز ارزی ایجاد شود. بانک خاورمیانه به معاملات ارزی برای بهره برداری از تغییرات احتمالی قیمت ارز ورود پیدا نمی‌کند.

برای سنجش ریسک بازار ناشی از سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت در سهام شرکتها، از مدل بازل-۳ و مدل شارپ استفاده می‌شود. طبق مدل بازل-۳ در صورت استفاده از مدل داخلی باید از روش "ارزش در خطر" استفاده کرد. مقدار ارزش در خطر باید برای افق ۱۰ روزه و درجه اعتماد ۹۹٪ محاسبه شود. همچنین باید به طور روزانه محاسبه ارزش در خطر صورت بگیرد و متوسط ۶۰ روز گذشته به دست آید. سپس ارزش در خطر متوسط ۶۰ روز قبل از روز مربوط به گزارش و ارزش در خطر در روز گزارش مقایسه و بزرگتر این دو عدد انتخاب شوند. سپس عدد ارزش در خطر در $X+3$ ضرب شود که X میتواند بین ۰ تا ۱ قرار بگیرد. با توجه به شرایط پورتنفوی مقدار $X=1$ فرض میشود. با توجه به این روش محاسبه، ضریب ریسک برای پورتنفوی سهام به دست می‌آید. مدل استاندارد بازل-۳ ضریب ریسک پورتنفوی سهام در بورس‌های معتبر را ۳۰۰٪ انتخاب کرده است.

طبق نسبت شارپ، مازاد بازده پورتنفو در مقایسه با نرخ سود بدون ریسک با انحراف معیار سالانه پورتنفوی مقایسه و نسبت حاصل از تقسیم این دو معیار نشان دهنده تناسب بازدهی پورتنفوی با ریسک پورتنفوی است. نسبت شارپ در پورتنفوی سهام بورسی و فرا بورسی بانک خاورمیانه در سال ۱۳۹۶، ۲۷۱ درصد می‌باشد.